

SLOVENSKÁ INŠPEKCIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
Inšpektorát životného prostredia Banská Bystrica
Jegorovova 29B, 974 01 Banská Bystrica 1

Číslo RZ: 4299-13706/47/2014/Mkš

Počet príloh/počet strán: č. -/7

SPRÁVA Z ENVIRONMENTÁLNEJ KONTROLY

č. 17/2014/Mkš/Z

vykonanej v prevádzke „Výroba hygienického papiera“, Harmanec, prevádzkovateľ a SHP Harmanec, a.s., Harmanec 976 03, ICO: 00 153 052, pre ktorú vydala Slovenská inšpekcia životného prostredia, inšpektorát Banská Bystrica integrované povolenie č. 3262/334/OIPK/470230104/2004-Mš zo dňa 08. 04. 2005 v znení jeho zmeny č. 1087-27468/2007/Mkš, Kri/470230104/Z1 zo dňa 23. 08. 2007 a zmeny č. 4519-31203/2008/Mkš, Kri/470230104/Z2 zo dňa 24. 09. 2008, č. 6328-19364/47/2010/Mkš/470230104/Z3 zo dňa 23. 06. 2010, č. 9918-4423/47/2011/Mkš/470230104/Z4 zo dňa 14. 02. 2011 a č. 5235-28785/2013/Mkš, Kri/470230104/Z6-K zo dňa 25.10. 2013 (ďalej len „integrované povolenie“).

Kontrola bola vykonaná dňa 24. 04. 2014

Kontrolu vykonal:

za SIŽP - IŽP Banská Bystrica, odbor integrovaného povoľovania a kontroly:

- Ing. Katarína Raučinová, vedúca odboru IPK
- Ing. Ivan Mikloš, inšpektor

Kontroly sa zúčastnili:

- Ing. Zdenek Gregor - manažér OŽP, SHP Harmanec, a.s.,
- Ing. Janette Nováková - OŽP, SHP Harmanec, a.s.

P r e d m e t o m

správy z environmentálnej kontroly (ďalej len „správa“) je výsledok kontroly, ktorú vykonala SIŽP - IŽP Banská Bystrica, odbor integrovaného povoľovania a kontroly (ďalej len „inšpekcia“) v súlade so zákonom č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o IPKZ“), zákonom č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákonom č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov.

Kontrola bola podľa § 34 zákona o IPKZ zameraná na zisťovanie dodržiavania podmienok integrovaného povolenia a na zisťovanie, či nedošlo k zmene okolností, ktoré môžu viesť k zmene podmienok a k zmene povolenia.

O vykonaní kontroly a o jej zameraní bol informovaný štatutárny zástupca prevádzkovateľa telefonicky dňa 16. 04. 2014.

Kontrolované obdobie: od 01. 01. 2014 do 24. 04. 2014

I. Základné údaje o prevádzke a prevádzkovateli

1. Všeobecne

Názov prevádzky: „Výroba hygienického papiera“ (ďalej len „prevádzka“)

Adresa kontrolovanej prevádzky: 976 03 Harmanec

Prevádzkovateľ:

Obchodné meno: SHP Harmanec, a.s.

Sídlo: SHP Harmanec, a.s., Harmanec 976 03

IČO: 34 115 901

Kategória priemyselnej činnosti:

KPČ: 6.6 b)

2. Popis prevádzky

Prevádzka je v zmysle prílohy č. 1 k zákonu o IPKZ zaradená do kategórie činnosti 6.1 b) Priemyselné podniky zamerané na výrobu papiera a lepenky s výrobnou kapacitou presahujúcou 20 t za deň. Prevádzka slúži na výrobu hygienického papiera (VHP) na papierenskom stroji s výrobným programom rozdeleným na výrobu zo zberového papiera (výrobné programy „Z“ a „S“) a z buničiny (výrobné programy „T“ a „C“). Výroba zo zberového papiera tvorí cca 90% produkcie VHP. V prevádzke sa nachádza energetický zdroj (plynová kotolňa s inštalovanými 2 kotlami /K6 a K7/ spaľujúcimi zemný plyn naftový /ZPN/ resp. zmes ZPN a bioplynu /produkovaný v anaeróbnom stupni čistiare odpadových vôd/ so sumárnym tepelným príkonom kotlov - 16,7 MW) a zariadenie na chemickú úpravu vody s ostatným príslušenstvom. Vydané integrované povolenie sa vzťahuje aj na ostatné priamo s tým spojené činnosti, ktoré majú technickú nadväznosť na činnosti vykonávané v tom istom mieste, ktoré môžu mať vplyv na znečisťovanie životného prostredia. *Priemyselné odpadové vody* pochádzajúce z procesu VHP (čistené v komplexe ČOV anaeróbno-aeróbnym spôsobom so zaradeným terciálnym stupňom /bubnové mikrositá/) sú spolu so splaškovými odpadovými vodami (čistené v aeróbnom stupni ČOV) a vodami pochádzajúcimi z prania pieskových filtrov a vôd z povrchového odtoku (mechanicky odsadený kal v dažďovej nádrži) vypúšťané jedným profilom t.j. odtokovým potrubím (odvádzajúcim odpadové vody cez spoločný merný objekt) vyústeným cez ľavobrežný výustný betónový objekt č. 1 do vodného toku „Bystrica“ (ďalej len „recipient“) v r. km 9,085. Zmes odpadových vôd (vody z povrchového odtoku, vody z prania filtrov, prípadne predčistené priemyselné odpadové vody a splaškové vody - havarijný prepád ČS) z odľahčovacieho objektu (vypínacia šachta pred usadzovacou nádržou) sú vypúšťané do recipientu ľavobrežným výustným betónovým objektom č. 2 (výust č. 2) v r. km 9,15.

II. Predložené doklady

- prevádzková evidencia /prevádzkový záznam a prevádzkový denník ČOV/ (k nahliadnutiu);
- mesačné výpisy bilancií prietokov /marec 2014/;
- protokoly o odbere vzorky splaškových a priemyselných OV a protokoly o skúške /analýzy ukazovateľov znečistenia v odobratých vzorkách OV/ akreditovaným laboratóriom INGEO-ENVILAB, s r. o., Žilina;
- protokol o skúške ekotoxicity /INGEO-ENVILAB, s r. o., Žilina/;
- potvrdenie o zaslaní hlásenia za kalendárny rok 2013 za prevádzku správcovi registra (Slovenský hydrometeorologický ústav v Bratislave);

III. Zhodnotenie dodržiavania podmienok povolenia

1. Rozsah kontroly:

Prevádzka nie je zaradená do systému environmentálneho manažérstva (EMS) alebo environmentálne orientovaného riadenia a auditu (EMAS). Ku dňu vykonania kontroly nie je uverejnený právne záväzný akt Európskej únie o záveroch o najlepších dostupných technikách (BATC) pre danú kategóriu priemyselnej činnosti podľa prílohy č. 2 zákona o IPKZ. Prehodnotenie alebo aktualizácia podmienok povolenia v zmysle § 33 ods. 1 zákona IPKZ nebola vykonaná. Kontrola bola zameraná na plnenie vybraných podmienok integrovaného povolenia súvisiacich s prevádzkou komplexu čistiarne odpadových vôd anaeróbno-aeróbnym spôsobom so zaradeným terciálnym stupňom (ďalej len „ČOV“), kontrolu súvisiacej evidencie a ich vyhodnotenie v náväznosti na prehodnotenú povolenie na vypúšťanie odpadových vôd podľa § 3 ods. 3 písm. b) bod č. 1.2 a č. 1.3 zákona o IPKZ (vypúšťanie odpadových vôd do povrchových vôd a vôd z povrchového odtoku do povrchových vôd), ktoré je v platnosti od 30. 10. 2013 (pozn. právoplatnosť povolenia uvedenia ČOV do trvalej prevádzky).

2. Vyhodnotenie podmienok integrovaného povolenia:

Kontrola plnenia uložených opatrení uvedených v podmienkach povolenia v kap. B., ods. č. 2, bod č. 2.1:

„Prevádzkovateľ je povinný zabezpečiť stálu kontrolu prevádzky počas jej chodu.“

Kontrolné zistenie ku bodu č. 2.1:

V čase konania kontroly bol podľa prevádzkových záznamov vykonávaný výrobný program „Z23“ (zberový papier). Prevádzkovateľ zabezpečuje riadenie a kontrolu technologického procesu čistenia OV pomocou automatizovaného systému riadenia (AS RTP), ktorý umožňuje priamy zásah obsluhy do chodu čistiarne (zapínanie a vypínanie pohonov), uskutočniť zmenu základných parametrov procesu, monitorovať stav celého zariadenia. AS RTP pozostáva z programovateľného logického automatu (programovanie riadenia procesu s archiváciou základných technologických parametrov) a operátorskej stanice (OS), umiestnenej v miestnosti obsluhy v objekte ČOV - Kalové hospodárstvo (pozn. spoločná pre Anaeróbne predčistenie priemyselných vôd a BČOV).

Kontrola plnenia uložených opatrení uvedených v podmienkach povolenia v kap. J., v časti 2. v bode 2.3 písm. g) bod č. 2:

„Vzhľadom na zložitosť technológie čistenia odpadových vôd prevádzkovateľ vykonáva prevádzkový monitoring aj v ďalších miestach čistiarne odpadových vôd a kanalizácie (okrem miesta odberu podľa písm. a/ bod č. 1), ktoré sú rozhodujúce pre riadenie, sledovanie stability a efektívnosti procesov čistenia odpadových vôd a na ich zdokumentovanie, a to v zmysle požiadaviek na prevádzkový monitoring zapracovaných do prevádzkového poriadku čistiarne odpadových vôd.“

Kontrolné zistenie ku bodu č. 2:

Kontrolou bolo zistené, že prevádzkovateľ vedie prevádzkové záznamy (*Prevádzkový záznam* a *Prevádzkový denník*) súčasťou ktorých je aj záznam chemických analýz vzoriek odpadovej vody z určených odberových miest. Prevádzkový monitoring vykonáva laboratórium prevádzkovateľa. Početnosť odporúčaných analýz z jednotlivých odberných miest a počet stanovení za rok sú špecifikované v „Prevádzkovom poriadku pre ČOV SHP Harmanec“ vypracovanom na základe projektovej dokumentácie skutočného vyhotovenia resp. v zmysle vyhl. MŽP SR č. 55/2004 Z. z. Miesta odberu vzoriek prevádzkového monitoringu sú: prítok na anaeróbne predčistenie (DOOR), odtok z anaeróbného IC reaktora, prítok na aeróbne čistenie, odpadová voda z prania filtrov na prítoku UNDV, mechanicky čistená odpadová voda z prania filtrov na odtoku UNDV, biologicky vyčistená odpadová voda, celkový odtok z ČOV, anaeróbny kal v reaktore, anaeróbny prebytočný kal a aeróbny kal.

Nasledujúce údaje v tabuľke sú prevzaté z výpisu bilancii prietokov a záznamu prevádzkového monitoringu z OS v deň vykonania kontroly.

dátum	výrobný program	prítok ČOV (po mechanickom predčistení DOOR)		prítok aeróbny stupeň		odtok z ČOV (merný objekt)	
-	-	FIRCQ 6201	Látkové zaťaženie podľa CHSK-hom.	FIRCQ 6201 + 6301 (splašky)	Látkové zaťaženie podľa CHSK-hom.	FIRCQ6312	CHSK-hom.
-	-	m ³ .deň ⁻¹	mg.l ⁻¹	m ³ .deň ⁻¹	mg.l ⁻¹	m ³ .deň ⁻¹	mg.l ⁻¹
23.04.2014	„Z19“	2495 (3768 ¹)	607(1258 ¹)	2573 (3889 ¹)	1000(1495 ¹)	2639 (4665 ²)	61 (250 ²)
24.04.2014	„Z23“	2474 (3768 ¹)	681(1258 ¹)	2557 (3889 ¹)	1090(1495 ¹)	2620 (4665 ²)	63 (250 ²)

¹ - údaje dané Prevádzkovým poriadkom zariadenia (maximálne hodnoty), ² - údaje dané IP (kap. C., časť 2. bod 2.3 tab. č. 14b), FIRCQ - označenie príslušného meradla

Fyzickou obhliadkou prevádzky bolo zistené, že prevádzkovateľ vykonával opatrenia na zamedzenie nepriaznivého stavu hydraulického a látkového preťažovania technologických zariadení ČOV (DORR, anaeróbny reaktor) odčerpávaním odsadených odpadových vôd z 2 ks

pásových kalolisov cez rezervné potrubie potrubného mosta do technologického uzla prevádzky „Prípravňa látky“ (SO2.01) do nádrže N121 (80 m³). Tieto odpadové vody sú čistené existujúcim flotačno-sedimentačným zariadením a sú opätovne použité vo výrobnom procese výroby HP.

Kontrola plnenia uložených opatrení uvedených v podmienkach povolenia v kapitole J., v časti 2. Kontrola priemyselných odpadových vôd, splaškových odpadových vôd a vôd z povrchového odtoku, bod 2.3 písm. a), b), c), d) a f)-1.

Kontrolné zistenie ku bodu č. 2.3 písm. a), b), c), d), e) a f)-1:

Kontrolou bolo zistené, že prevádzkovateľ počas prevádzky ČOV v rámci kontroly vypúšťania prečistených priemyselných a splaškových odpadových vôd, odpadových vôd z prania filtrov v zmesi s vodami z povrchového odtoku (anaeróbne predčistenie priemyselných odpadových vôd a aeróbny stupeň čistiare odpadových vôd) ku dňu vykonania kontroly zabezpečil odber vzoriek z určených miest (a) s dodržaním doby odberu (b), početnosti odberu vzoriek (c), a typu vzoriek (d) v zmysle vydaného integrovaného povolenia (pozn.: zmena integrovaného povolenia č. 5235-28785/2013/Mkš,Kri/470230104/Z6-K zo dňa 25. 10. 2013). Pri kontrole boli predložené protokoly o odbere vzorky splaškových a priemyselných OV a protokoly o skúške /analýzy ukazovateľov znečistenia v odobratých vzorkách OV/ akreditovaným laboratóriom INGEO-ENVILAB, s r. o., Žilina č. 272/2014, 658/2014, 1549/2014, 1550/2014, 659/2014 a 273/2014 (ďalej len „protokol“).

Nasledujúce údaje v tabuľke sú prevzaté z vyššie uvedených protokolov o skúške.

Dátum /r. 2014/	Výrobný program	pH	BSK ₅	CHSK _{Cr}	NL	N _{celk}	P _{celk}	AOX	N-NH ₄ ⁺	TOC	RL ₅₅₀	Cl ₂
-	-	-	[mg.l ⁻¹]									
19.-20.1.	S21	8,0	5	88	12	1,0	1,95	0,02				
12.-13.2.	S17	8,1	17	133	7	2,8	1,99	0,02				
16.-17.3	S16,S17	8,0	10	102	21	2,6	0,4	0,02	<0,02	33,7	668	<0,02
6.-7.4	S16,S17	8,4	9	77	6	5,6	1,5	0,03				

Z predložených protokolov vyplýva, že ku dňu vykonania kontroly nebola zaznamenaná ani jedna vzorka s koncentraciami presahujúcimi prípustné koncentračné hodnoty („cp“) určených ukazovateľov znečistenia uvedených tab. č. 14b integrovaného povolenia (bod č. 2.3 písm. f/-1).

Kontrolou bolo zistené, že prevádzkovateľ vykonáva kontinuálne meranie množstva vypúšťanej odpadovej vody (merný objekt na odtoku) meradlom (Parshallov merný žľab s osadeným sekundárnym prietokomerom „Nivosonar SWW“). Uvedené meradlo je v zmysle § 5 zákona č. 142/2000 Z. z. o metrologii a o zmene a doplnení niektorých zákonov určené meradlo, ktoré je určené na povinnú metrologickú kontrolu. Kontrolou bolo zistené že prevádzkovateľ vedie evidenciu používaného určeného meradla s uvedením dátumu jeho posledného overenia (certifikát o overení č. 146/2013 vydaný dňa 26. 07. 2013 autorizovaným metrologickým pracoviskom na overovanie určených meradiel Hymes MK s.r.o., Bratislava) s platnosťou do 23. 07. 2015 (bod č. 2.3 písm. e). Okamžité hodnoty vypúšťaného množstva OV v čase konania kontroly

($Q=39,76 \text{ l.s}^{-1}$, $pH=7,1$, $t= 25^{\circ}\text{C}$) neprekračovali hodnoty povoleného množstva vypúšťaných odpadových vôd uvedených v tabuľke č. 14a a ich kvality uvedených v tabuľke č. 14b integrovaného povolenia.

Kontrola plnenia uložených opatrení uvedených v podmienkach povolenia v kap. B., časť 4. bod 4.3 písm. a) bod č. 4:

„Odpadové vody z odľahčovacieho objektu cez výust č. 2 vypúšťať do recipientu diskontinuálne len počas trvania intenzívnych zrážok (vrátane topenia snehu) a krátkodobo po ich ukončení pri plnej funkčnosti čerpacej stanice pred usadzovacou nádržou dažďových vôd pri dosiahnutí prietoku odpadových vôd gravitačnou kanalizáciou do odľahčovacieho objektu väčšieho ako $160,0 \text{ l.s}^{-1}$; prevádzkovateľ je povinný viesť záznam o každom prepade“

Kontrolné zistenie ku bodu č. 4:

Fyzickou obhliadkou prevádzky bolo zistené, že odpadové vody z odľahčovacieho objektu neboli vypúšťané do recipientu (hladina OV pod prepadovou hranou objektu). Kontrolou základných technologických parametrov ASRTP v OS umiestnenej v miestnosti obsluhy v objekte ČOV bolo zistené, že údaje o každom prepade odpadových vôd do odľahčovacej stoky s dátumom a časom trvania prepadu spolu s údajmi o prietoku a množstve odpadových vôd v danom čase na mernom objekte pred výustom č. 1 v danom rozsahu sú archivované spätne po dobu 1 roka. Záznam o ostatnom prepade OV bol z 07.04.2014 o 8:38 hod. za podmienok špecifikovaných integrovaným povolením.

Kontrola plnenia uložených opatrení uvedených v podmienkach povolenia v kapitole J., v časti 2. Kontrola priemyselných odpadových vôd, splaškových odpadových vôd a vôd z povrchového odtoku, bod 2.3 písm. g)-5.

„...skúška ekotoxicity sa vykonáva v období jedného roku od nadobudnutia právoplatnosti povolenia alebo po zmene povolenia, alebo po zmene charakteru výroby minimálne dvakrát za rok; ak sa uvedenými skúškami nepreukáže hodnota ekotoxicity vyššia ako indikatívna hodnota, môže sa upustiť od skúšky ekotoxicity až dovtedy, kým nenastanú zmeny, ktoré by mohli spôsobiť nárast hodnôt ekotoxicity vypúšťaných odpadových vôd na indikatívnu hodnotu alebo vyššiu hodnotu; ekotoxicita na vodných organizmoch má indikatívny význam;...“

Kontrolné zistenie ku bodu č. 2.3 písm. g)-5:

Kontrolou bolo zistené, že prevádzkovateľ počas prevádzky ČOV v rámci monitoringu vypúšťania OV ku dňu vykonania kontroly zabezpečil vykonanie 1. skúšky ekotoxicity čo dokladoval protokolom o akreditovanej skúške č. 1551/2014 zo dňa 07. 04. 2014 (pozn. odber vykonaný dňa 17. 03. 2014) vydaným akreditovaným laboratóriom INGEO-ENVILAB, s r. o., Žilina. Uvedenou skúškou ekotoxicita nebola preukázaná (0% toxického účinku).

Kontrola plnenia uložených opatrení uvedených v podmienkach povolenia v časti II., v kap. J., bod č. 6.3:

„Prevádzkovateľ je povinný zisťovať, zbierať, spracúvať a vyhodnocovať údaje a informácie

určené v povolení a každoročne, vždy do 15. februára bežného roka, ich za uplynulý kalendárny rok oznámiť v písomnej a elektronickej forme do informačného systému (SHMÚ).“

Kontrolné zistenie ku bodu č. 6.3.:

Údaje sa oznamujú Slovenskému hydrometeorologickému ústavu v Bratislave za každú prevádzku IPKZ na tlačivách, ktorých vzor je uvedený v prílohe vyhlášky č. 448/2010 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 205/2004 Z. z. o zhromažďovaní, uchovávaní a šírení informácií o životnom prostredí a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Prevádzkovateľ podal hlásenie za kalendárny rok 2013 za prevádzku správcovi registra (Slovenský hydrometeorologický ústav v Bratislave) v stanovenej lehote /13. 01. 2013/. Ohlásením údajov si prevádzkovateľ IPKZ prevádzky splnil povinnosť týkajúcu sa ohlasovania údajov v zmysle citovaných zákonov.

IV. Záver

Vykonanou kontrolou bolo zistené, že prevádzkovateľ vykonáva činnosť v súlade s kontrolovanými podmienkami integrovaného povolenia. Správa z environmentálnej kontroly č. 17/2014/Mkš/Z bola vypracovaná v Banskej Bystrici dňa 30. 04. 2014.

V Banskej Bystrici, dňa 07. 05. 2014

Podpis:

Prerokovanie správy z Environmentálnej kontroly s prevádzkovateľom podľa § 34 ods. 11 zákona o IPKZ:

Dňa 07. 05. 2014

Miesto: Banská Bystrica

Vyjadrenie prevádzkovateľa:

K záveru vykonanej kontroly nemáme pripomienky.

Podpisy:

Podpis pracovníkov kontroly:

Ing. Ivan Mikloš, inšpektor

.....

Ing. Katarína Raučinová, vedúca odboru IPK

.....

za SHP Harmanec, a.s., Harmanec:

Ing. Zdenek Gregor

.....

Správu z environmentálnej kontroly č. 17/2014/Mkš/Z prevzal Ing. Zdenek Gregor - manažér OŽP, SHP Harmanec, a.s., splnomocnený konateľom kontrolovaného subjektu (podľa „Plnej moci“ k prejedaniu výsledkov kontroly zo dňa 02. 05. 2014) osobne dňa 07. 05. 2014.